

Motion till riksdagen

1987/88:Bo235

av Olof Johansson m. fl. (c)

om bostadspolitiken

Sammanfattning

Den grundläggande förutsättningen för en social bostadspolitik är att alla skall kunna få en bostad till en rimlig kostnad i en god miljö. En långsiktig bostadspolitik måste utformas med omsorg om den totala ekonomin och med hänsyn till kraven från andra samhällssektorer. De grundläggande sociala målen måste återupprättas och rättvisa och solidaritet mellan de boende skapas genom att samhällets stöd på bostadssektorn riktas främst mot de grupper som behöver stöd.

Mot denna bakgrund föreslås i denna motion att en ny bostadspolitisk utredning tillkallas med uppgift att lägga förslag till nya riktlinjer för bostadspolitiken. I andra motioner på det bostadspolitiska området föreslås bl. a. följande:

- Ökat bostadsbidrag till barnfamiljer
- Åtgärder för att öka småhusbyggandet
- Förstärkta insatser för att förbättra boendemiljön i radonhus respektive fukt- och mögelskadade hus
- Program för upprustning av VA-nätet
- Insatser för att förstärka boendeinflytandet
- 150 milj. kr. satsas för att tillskapa 5 000 nya smålägenheter, främst för ungdomar
- Införande av personliga investeringskonton för bl. a. bosparande.

Inledning

Under efterkrigstiden har planerings- och reformverksamheten i alltför stor utsträckning skett sektorsvis. En ensidig inriktning på en sektor i taget har medfört att den regionala obalansen har kunnat accelerera ohämmat.

En kraftig befolkningsökning sker nu i de allra största kommunerna och då framförallt i Stockholm. Den socialdemokratiska regeringspolitiken har medvetet eller omedvetet underlättat denna utveckling genom beslut var för

sig som berört exempelvis bebyggelse, kommunikationer, utbildning och näringsliv.

Den förda politiken har såväl saknat en genomarbetad helhetssyn som en analys av olika delreformers samverkande betydelse för de enskilda människorna. Kraftiga obalanser i tillgång på arbete, bostäder och service i landets olika delar har blivit följden.

Det mest tydliga exemplet på de följder som den koncentrationsinriktade politiken får finns inom bostadspolitiken. I avfolkningsområdena ställs bostäder tomma medan svåra bristsituationer skapas i koncentrationsorterna. Den bristande helhetssynen leder i detta fall till ett enormt slöseri med samhällets grundinvesterade kapital. Dessutom ställs alltfler människor utan den självklara rätten till en bra bostad till rimlig kostnad i en god miljö där de själva önskar.

En avgörande förutsättning för att problemen på bostadsmarknaden i koncentrationsorter skall kunna lösas är därför en offensiv närings- och regionalpolitik utifrån en decentralistisk grundsyn. De bostadspolitiska åtgärder som vidtas måste anpassas efter målsättningen att skapa balans mellan och inom regioner. Parallellt därmed måste bostadspolitiken syfta till att lösa de bostadsbehov som koncentrationen redan framtvingat.

Centerns bostadspolitiska syn

Centern utgår från en helhetssyn på bostadspolitiken som omfattar alla. Den grundläggande målsättningen för bostadspolitiken måste enligt vår uppfattning vara att skapa förutsättningar för att alla skall kunna få en bostad till rimlig kostnad i en god miljö. Samhälls- och bebyggelseplaneringen måste ske på ett sådant sätt att närhet skapas mellan boende, arbete och service. Variation och mångfald skall stimuleras.

Verkligheten visar att stadsmiljön försämras vid en snabb och omfattande inflyttning. De omfattande rivningarna och utbyggnaden av storskaliga och ensidiga expansionsområden under 1960-talets snabba centralisering skapade på många håll sterila och ensidiga boendemiljöer. Centralisering låter sig svårigen förenas med småskalighet, mångfald och en god miljö.

Det är väsentligt att man vid planeringen av bostäder och annat byggande tar stor hänsyn till den yttre miljön. Det är nödvändigt att det ökande behovet av nya bostäder inte sker på bekostnad av en god naturmiljö. Strävan måste vara att skapa en boendemiljö där möjlighet finns till rekreation i parker och andra grönområden.

Bostadspolitiken måste präglas av enkelhet och långsiktighet i de åtgärder som vidtas. De boende måste kunna planera sitt boende på sikt och veta vilka regler som skall gälla. Detsamma gäller för de olika aktörerna på bostadsmarknaden. De regler som gäller måste sedan få stå fast. Det kan de bara göra om det finns en helhetssyn som skapar denna stabilitet i bostadspolitiken.

Reformerna inom bostadspolitiken måste präglas av minskad detaljstyrning och byråkrati. De enskilda människorna skall ges möjlighet till större engagemang och ansvar för sitt boende. Av särskild betydelse är att enkla och lätthanterliga villkor för finansiering av och statligt stöd till byggande

skapas. Bostadspolitiken i dess helhet, finansiering av ny- och ombyggnad, reglerna för bostadsstöd och normer för byggandet måste ha en grundläggande inriktning för skapande av sunda och trivsamma boendemiljöer. Förutsättningar måste skapas till varierande bostadsbestånd i syfte att tillgodose vars och ens önskemål om hur man vill bo till en rimlig kostnad i landets alla delar.

En långsiktig bostadspolitik måste också utformas med omsorg om den totala ekonomin i samhället och med hänsyn till kraven från andra samhällssektorer. De grundläggande sociala målen måste återupprättas och rättvisa och solidaritet mellan de boende skapas genom att samhällets stöd på bostadssektorn noga prioriteras mot de grupper som främst behöver stöd.

Ryckig socialdemokratisk bostadspolitik

Den nuvarande regeringspolitiken har medfört att de bostadssociala målen inte kunnat uppfyllas. Efter regeringsskiftet 1982 tillkallades en kommitté med uppgift att "överväga bostadspolitiken inför 1980-talets senare del". Bostadskommittén har sedermera lämnat flera betänkanden med skilda förslag på det bostadspolitiska området.

Enligt regeringen var ett av de grundläggande motiven för att tillkalla utredningen att förutsättningarna för bostadsfinansieringssystemet — vilket i sina huvuddrag lades fast 1974 — hade förändrats. Något genomgripande förslag på detta område har emellertid regeringen inte lagt. Istället har skatte- och subventionspolitiken fortsatt oplanerat. Det har framtingat snabba beslut om kortsiktiga förändringar i lånesystemet som förändrat förutsättningarna för hushållens ekonomi. Det har vidare bringat bostadsmarknaden ur funktion och kullkastat möjligheterna för hushållen och bostadsmarknadens övriga aktörer att långsiktigt kunna planera. Underlåtenheten att anpassa lånesystem och bostadsstöd till de samhällsekonomiska förändringarna har gjort bostadssektorn mycket sårbar även vid små förändringar i ekonomin.

De smärre ändringarna i t. ex. gällande regler för bostadslån och bostadsbidrag har emellertid framställts som revolutionerande och nydanande i ett försök att skapa en bild av ett kraftfullt handlande men har inte haft någon egentlig täckning i verkligheten.

Det betecknande för den socialdemokratiska bostadspolitiken sedan 1982 har varit dess brist på långsiktighet och god framförhållning. Exempel på detta är hur garanterade räntor trappats upp och trappats ned för att kompensera fastighetsskatt — en fastighetsskatt som har ändrats från år till år. Ett annat exempel är hanteringen av den s. k. ROT-verksamheten. När nybyggnadsbehov har förelegat i de mest expansiva orterna har regeringen helt plötsligt stoppat en alldeles dessförinnan stimulerad ombyggnadsverksamhet. Denna politik ställer till stora svårigheter för bostadsföretag, fastighetsägare och planerare. Riksdagen har också understrukit vikten av att undvika tvära kast inom bostadspolitiken.

Regeringen politik har inneburit att de grundläggande bostadspolitiska problemen knappast berörts. Än mindre har man föreslagit några verkliga

lösningar på de problem som finns på bostadsmarknaden. Propositioner som lagts har endast behandlat delområden, vilket har försvårat överblick-
en. Bostadskommitténs försök till en samlad helhetslösning på de bostads-
politiska problemområdena har således ryckts sönder av regeringsförslag
med fortsatt inriktning på detaljreglering och subventioner. Fastighetsskat-
ten är t. ex. en sådan åtgärd som radikalt ändrat förutsättningarna för en
helhetsbedömning av boendekostnaderna.

De äldres boende, ungdomars boende och de sjuka och handikappades
boende har behandlats var för sig när krav på insatser blivit akuta och utan
att någon hänsyn tagits till de samlade effekterna av åtgärderna.

Den accelererande bostadsbristen, stigande produktionskostnader,
ökande hyror och felaktiga finansieringsvillkor som ger möjlighet till snab-
ba vinster för några få på de många skattebetalarnas bekostnad medför att
alltfler människor drabbas hårt. En ökande detaljreglering har lett till att en
fungerande bostadsmarknad satts ur spel. Den förda socialdemokratiska
bostadspolitiken har medfört att de ekonomiskt starka gynnats medan allt-
fler svaga grupper fått det allt svårare. De sociala målen i bostadspolitiken
har därmed förfelats.

Ny bostadspolitik — problemområden att utreda

En bostadspolitik med sociala mål som utgångspunkt för att skapa rättvisa
och likvärdiga boendemöjligheter för alla måste vara en central del i det
moderna välfärdssamhället. En god bostad i en bra miljö är en social rättig-
het.

Utgångspunkten för 70-talets bostadspolitiska reformer var att ytterliga-
re förverkliga denna måluppfyllelse genom att skapa rättvisa mellan boen-
de- och besittningsformer, ge frihet för alla att välja bostad efter behov,
åstadkomma rättvis fördelning av bostäderna och att skapa förutsättningar
för omsorg och gemenskap i bostadsområdena. Med den nuvarande inrikt-
ningen av bostadspolitiken har inte ett förverkligande av dessa mål infriats.

Nya riktlinjer för en konsekvent och socialt riktig bostadspolitik måste
därför utarbetas. Centerpartiet föreslår att en bostadspolitisk utredning till-
sätts med direktiv att lägga förslag om riktlinjer för en bostadspolitik, utfor-
mad på ett sådant sätt att alla får möjligheter till en bra bostad till rimlig
kostnad i en god miljö över hela landet. En samlad översyn av bostadspoli-
tiken är nödvändig för att upprätta de sociala målen i bostadspolitiken.
Förutsättningar måste skapas för att beslut skall kunna tas som förhindrar
att tryggheten i boendet för alltfler går förlorad. Det gäller inte minst för de
många människor som står utan bostad i storstäderna.

Vi kommer här att peka på några viktiga områden som en ny bostadspoli-
tisk utredning måste behandla. I särskilda motioner tar vi härutöver upp
vissa förslag som bör genomföras omgående.

I en motion kring *vissa bostadspolitiska frågor* föreslår vi bl. a. förbät-
tringar i bostadsbidragen i förhållande till regeringens förslag. Vidare före-
slås vissa åtgärder för att främja småhusbyggandet.

I en annan motion tar vi upp frågor som rör kvaliteten i byggandet och

problemen med fukt och mögel. Bl. a. föreslås i förhållande till regeringens förslag förstärkningar av stödet till insatser i radonhus.

Mot. 1987/88
Bo235

I en särskild ungdomsmotion kring ungdomens boendefrågor begär vi att 150 milj. kr. skall anvisas för att stimulera byggande av smålägenheter för ungdomars behov. Kommunerna föreslås få ett investeringsbidrag om 30 000 kr./lägenhet som påbörjas under budgetåret.

I samma motion behandlas även vårt förslag till införande av *personliga investeringskonton* för bl. a. bosparande. Till dessa skall maximalt ett halvt basbelopp få avsättas varje år. Avsättningen skall vara avdragsgill i deklaration och avkastningen skattefri. Uttag får ske bl. a. för investering i egen permanentbostad.

Vi tar även i en särskild motion upp behovet av upprustning av VA-nätet och begär ett program för detta.

Vi behandlar också i särskilda motioner nödvändigheten av att stärka boendeflytandet och vissa andra fastighetsrättsliga frågor. Bl. a. föreslår vi att:

- lagen om bostadsanvisningsrätt upphävs
- bostadssaneringslagen (1973:531) ändras så att det blir hyresgästerna i den berörda fastigheten som har att yttra sig över ombyggnad och utfärda intyg
- riksorganisationer för bostadsrättsföreningar jämställs genom att uttrycket "folkrorelsekooperativ riksorganisation" i bostadsrättslagen (1971:479) ersätts med "riksorganisation eller regional organisation för bostadsrättsföreningar"
- ombildning till bostadsrätt främjas genom att ändringar sker i lagen om förvärv av hyresfastigheter (1975:1132), bostadsrättslagen (1971:479) och lagen om rätt till fastighetsförvärv för ombildning av hyresrätt till bostadsrätt (1982:532). Våra yrkanden innebär bl. a. att hyresgäster, som gjort intresseanmälan för att bilda bostadsrättsförening, skall ha förköpsrätt vid försäljning av den aktuella fastigheten m. m.
- hyresgästernas ställning stärks genom att hyresförhandlingslagen (1978:304) ändras så att det klart framgår att det är hyresgästerna i en bostadsfastighet som har rätten till förhandlingsordning.

Åtgärder för en bättre balans

Den situation vi nu har på bostadsmarknaden visar att regeringen med den nuvarande inriktningen på bostadspolitiken misslyckats med att uppfylla målen för en rättvis och social bostadspolitik. De problem som vi nu står inför att lösa måste angripas utifrån ett förändrat synsätt samt andra åtgärder än de som regeringen vidtagit. De senaste årens nytillskott av lägenheter ligger på en nivå som man får gå ända till 1940-talet för att hitta en motsvarighet till. Om t. ex. den produktionstakt på nya lägenheter som gällde 1982 när den socialdemokratiska regeringen tillträdde, hållits kvar vid samma

nivå för vart och ett av de påföljande åren skulle vi i dag haft ytterligare 60 000 nya lägenheter till förfogande. Då skulle dagens bristsituation inte uppstått.

I dag råder således svår bostadsbrist i många kommuner. I Stockholm står mellan 120 000 och 130 000 människor i kö för att få en bostad som inte finns. Av dessa är 48 000 bostadssökande ungdomar enligt bostadsstyrelsens redovisning av bostadskön. Av dessa 48 000 ungdomar i Stor-Stockholm uppgavs 42 000 sakna egen bostad.

Tillgången på bostäder är också ojämnt fördelad över landet. Enligt bostadsstyrelsens statistik råder bostadsbrist i 177 kommuner medan det finns ett överskott av lägenheter i 47 kommuner. Detta är ett resultat av en politik i obalans. Befolkningsomflyttning till koncentrationsorterna stimuleras, medan bostadspolitiken haltar.

Under de senaste tre åren har Stockholms befolkning ökat med drygt 42 000 människor. Samtidigt har nettotillskottet av lägenheter i Stockholm halverats. Nettotillskottet har minskat från 8 800 lägenheter år 1984 till 4 900 under 1986. Att genom en sådan politik beröva så många människor rätten till bostad är en katastrof. Det sociala inslaget är i detta fall obefintligt. Social rättvisa och rättvis fördelningspolitik kräver att dessa obalanser tas bort. För det erfordras insatser på en rad områden men också andra riktlinjer för bostadspolitiken än nu gällande.

Låt koncentrationen betala överkostnaderna i boendet

Åtgärder måste vidtas både för att lösa bostadsbristen i storstäderna och för att förhindra att koncentrationen av befolkning och näringsliv fortsätter. Den pågående utvecklingen innebär ett allt starkare tryck på bostadsmarknaden med ökande kostnader för boendet i koncentrationsorterna.

Det som främst orsakar koncentrationen är arbetsmarknadens utseende. Det är därför enligt vår mening rimligt att de som både orsakar och tar ut vinsterna av koncentrationen får betala åtminstone en del av de kostnader de boende oförskyllt drabbas av. Vi anser att koncentrationen måste svara för en del av de kostnader den åstadkommer i form av krav på ökad service, fler skolor, bostäder, barnomsorg m. m.

Detta innebär att de avgifter som bör belasta koncentrationen också måste kunna återföras till den region där den tas ut. Intäkterna kan då bl. a. användas till investeringar som syftar såväl till nyproduktion av bostäder som förbättringar av miljö och infrastruktur. Detta är nödvändigt för att kompensera de boende i regionen för ökade kostnader som följer av koncentrationen och av de nödvändiga åtgärder som vidtas på andra områden för att främja en utveckling mot regional balans.

Bättre samband arbete — service — boende

Det gäller således att med bostadspolitiska åtgärder medverka till ett minskat tryck på bostadsmarknaden i överhettade områden och för regional balans. Fortfarande planeras för en fortsatt koncentration. I dag byggs och planeras byggande inom fem år av 3 milj. m² lokalyta i Stockholm. Det

motsvarar 300 Hötorgshus. Byggekostnaderna beräknas till mellan 30 och 40 miljarder kr. Det strider mot grundläggande sociala mål i bostadspolitiken, där arbete, service och boende skall planeras i nära anslutning till varandra.

För att nå en sådan målsättning måste lokalytor för kontor och annan verksamhet som ger sysselsättning och service integreras med bebyggelsen till självförsörjande lokalsamhällen och inte koncentreras i stora lokalyteskomplex. För att stimulera fram en mera integrerad och småskalig planering av lokaler som främjar småföretagsamhet och byggande av bostäder måste olika sådana riktade ekonomiska insatser övervägas.

Vi har mot denna bakgrund i vår partimotion om regionalpolitiken föreslagit att en särskild investeringsavgift på 25 % för byggande av kontors- och industrilokaler tas ut i de expansiva kommunerna i Stockholms län. Detta är ett betydligt mindre område än det som regeringen av överhettningsskäl har beslutat om byggnadsregleringar i. Syftet med vårt förslag är att begränsa expansionen i detta område och tillkomsten av nya områden typ "Arlanda stad", vilket skulle leda till ett ännu större tryck på bostadsmarknaden med en snabbt stigande bostadsbrist och ökande boendekostnader i en redan överhettad region.

Förenklade lånevillkor

Centern har tidigare framfört förslag om förenklade låneregler, där räntebidrag skall utgå motsvarande 100 % av en schabloniserad byggekostnad, baserad på yta och genomsnittskostnad upp till en maximal övre ytgräns. Förenklningar av lånereglerna är nödvändiga i syfte att få bort en lånearkitektur och byråkratiska regler som styr byggandet mot en inriktning som syftar till att få ut så mycket stöd som möjligt framför välanpassade och praktiska lösningar.

Reglerna bör dock vara så utformade att en anpassning kan ske av låneunderlaget med hänsyn till bostadens kvalitet och funktion. De statliga lånen skall även kunna utgå om yta och standard resulterar i en dyrare lösning. Merkostnaden får dock finansieras på annat sätt än genom statliga lån.

Rättvisa mellan besittningsformerna

Många går i dag miste om en egen bostad genom den spekulation i bostadsrätter som försiggår. Att med hjälp av skattemedel kunna göra vinster på en av våra mest grundläggande nyttigheter — boendet — är ett direkt grundskott mot en social bostadspolitik. Ingenting har gjorts från regeringens sida för att lösa det problemet.

Enligt en sammanställning som Svensk Fastighetsförmedling har gjort steg priserna på bostadsrätter i genomsnitt i hela landet med 50 % mellan den 1 juli 1986 till och med juni 1987. Så här ser bostadsrätternas tio i topp ut under denna tid. Statistiken omfattar de 1 249 lägenheter som Svensk Fastighetsförmedling har sålt under de tolv månaderna. Priserna jämförs med föregående tolv månadersperiod. I Tyresö och Vallentuna bygger siffrorna endast på sex lägenheter.

Kommun	Procentuell förändring 12 mån	Snittprisökning — alla bostadsrätter juli -86 — juni -87
Haninge	+ 184	222 000
Botkyrka	+ 177	251 500
Tyresö	+ 156	224 167
Vallentuna	+ 152	242 500
Värmdö	+ 102	239 483
Sundsvall	+ 97	100 800
Uppsala	+ 92	280 863
Huddinge	+ 81	300 941
Strängnäs	+ 81	57 714
Danderyd	+ 81	686 667

Rättvisare reavinstbeskattning

En översyn av reavinstbeskattningen för bostadsrätter är mot bakgrund härav motiverad.

Samtidigt med att de som spekulerar och inte bor kan göra stora vinster är det inte rimligt att andra som är i behov av att byta från en bostadsrätt till en annan bostadsrätt eller eget hem skall få betala reavinstskatt på varje krona om man använder pengarna till att förvärva en ny bostad.

Reglerna för reavinstbeskattning vid försäljning av bostadsrätter måste samordnas och de regler som gäller vid försäljning av villor måste gälla även vid försäljning av bostadsrätter. Det gäller inte minst uppskavsreglerna för uttag av reavinstskatt.

Centerpartiet ser positivt på bostadsrätten som besittningsform. Vi kan dock inte acceptera att bostadsrätter används som kapitalplacering med löpande andrahandsuthyrning till oskäligt höga hyror. Reglerna för uthyrning av bostadsrätter i andra hand — en fråga som blivit aktuell genom utslag i HD nyligen — måste ändras så att hyressättningen i dessa sammanhang inte avviker från vad som i övrigt får anses som rimligt på hyresmarknaden.

Ökad kvalitet och bättre miljö

Många bostäder uppvisar brister i konstruktionen som ger ett dåligt inomhusklimat och försämrad boendemiljö. Den oroande ökningen av antalet "sjuka" hus utgör i dag ett allvarligt hot mot de boendes hälsa och välbefinnande. Det är nu angeläget att snabbt vidta åtgärder så att inte flyttlasspolitiken åter tillåts frammana ett kvantitetstänkande framför kvalitet och god miljö, så som skedde vid miljonprogrammets tillkomst.

Ökat engagemang och ansvar i boendet

Engagemang och ansvarskänsla för boendet är viktiga förutsättningar för trivsel och god miljö. Bostadspolitiken måste därför medverka till att ett

sådant ökat engagemang och ansvar kan erbjudas de boende. Det egna sparandet till en bostad måste därför stimuleras.

De fastighetsrättsliga lagstiftningsfrågorna måste ses över så att inte de som nu är fallet motverkar engagemang och ansvar.

Mot. 1987/88
Bo235

Allmännyttan och den sociala bostadspolitiken

De allmännyttiga bostadsföretagen spelar en avgörande roll för utvecklingen av en social bostadspolitik. De ägs och drivs utan vinstsyfte. Det s. k. bruksvärdessystemet innebär vidare att allmännyttan är normerande för hyrorna på den lokala hyresmarknaden. Hyrorna fastställs enligt självkostnadsprincipen.

Allmännyttan är även ett instrument för kommunen att kunna främja tillgången av bostäder på bostadsmarknaden.

Enligt vår mening krävs för att den sociala bostadspolitiken skall kunna utvecklas även att allmännyttan kan utvecklas och inte låses fast i ålderdomliga och byråkratiska regler. Även allmännyttan måste på rimliga villkor kunna förnya bostadsbeståndet, utveckla nya bostäder och experimentera med nya former. Möjligheterna att underlätta för allmännyttan att finansiera en förnyelse av sitt bostadsbestånd måste därför noggrant prövas i syfte att finna former som inte fördyrar boendekostnaderna för den enskilde. Utgångspunkten måste vara att låta allmännyttan utvecklas i fri konkurrens med övriga på bostadsmarknaden. En särbehandling av allmännyttan är varken nödvändig eller främjande för allmännyttan.

Reglerna för bostadsbidrag

Reglerna för bostadsbidragen måste bygga på fördelningsprinciper som är acceptabla ur ett bostadssocialt perspektiv. De är de mest behövande som måste få del av stödet. De nuvarande reglerna måste därför ses över. Det gäller inte minst reglerna för omprövning av bostadsbidrag.

För att nå både rättvisa och förenkling bör olika vägar prövas. En väg som närmare bör prövas är att koppla bostadsbidragen till skattesystemet och reglera bostadsbidraget som skattejämkning. Ett sådant förslag synes ha så många fördelar att det närmare borde utredas. Möjligheterna till bidragsmissbruk skulle elimineras om man inte deklarerar falskt. Administrativt skulle det bli enklare och billigare. Bidragsstämpeln skulle tas bort och hyran kunde betalas med den egna lönen i stället för med bidrag.

I övrigt bör överväganden för en ny bostadspolitisk inriktning omfatta följande principer:

- Sparande till egen bostad stimuleras med målet att minska det generella stödet. Bostadsstödet bör i större utsträckning riktas till dem som bäst behöver detta, främst barnfamiljer, studerande och pensionärer utan ATP.
- Bättre samordning av de bostadspolitiska åtgärderna med skatte- och familjepolitiken.

- Människors önskemål om bostadsform tillgodoses bl. a. genom att fler får möjlighet att äga sin bostad.
- Bostadsrättsformen stimuleras genom ombildning av hyresrätter till bostadsrätter.
- Inflytande för hyresgäster vad avser underhåll och förvaltning bör förstärkas, t. ex. genom kooperativa lösningar.
- Ungdomars behov av bostäder med rimliga kostnader tillgodoses.
- Nytt lånesystem med mindre generella subventioner bör införas.
- Lånereglerna ändras så att smålägenheter kan bevaras.
- De regionala ortskoefficienterna avskaffas.
- Människors efterfrågan på eget hem i villaform tillgodoses genom att småhusbyggandet ökas.
- Lånesystemet rationaliseras genom att kapitalmarknadens organ för bostadsfinansiering även svarar för den del som idag utgörs av statligt lån. SBAB avvecklas.

Hemställan

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att en parlamentarisk utredning tillsätts med direktiv att genomföra en översyn av bostadspolitiken i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 25 januari 1988

Olof Johansson (c)

Karl Erik Olsson (c)

Karin Söder (c)

Nils G Åsling (c)

Gunnar Björk (c)

Britta Hammarbacken (c)

Pär Granstedt (c)

Karin Israelsson (c)

Görel Thurdin (c)

Gunnel Jonäng (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Gunilla André (c)

Per-Ola Eriksson (c)

Börje Hörnlund (c)

Agne Hansson (c)

